

SLOVESA – SLOVESNÉ KATEGORIE

ANOTACE

	Slovesa, slovesné kategorie
Popis	Materiál slouží jako učební materiál k tématu
Autor	Mgr. Kateřina Svobodová
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žák pomocí prezentace získává další informace, zápis do sešitu . Slovesa jako slovní druh, slovesné kategorie
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné -
Klíčová slova	Ledviny. Slovesa. Způsob.Osoba.Čas
Druh učebního materiálu	Prezentace
Druh interaktivity	Aktivita.
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	1. stupeň , 2. období
Typická věková skupina	9.- 12.let
Celková velikost	892 kB

Slovesa

= slova, která vyjadřují děj, stav nebo změnu stavu

děj – kreslit, letět

stav – ležet, sedět

změna stavu – zčervenat, rozsvítit

zvratná slovesa - jejich součástí je zvratné zájmeno se, si

posadit se, dívat se,

přečíst si, povzdychnout si

Slovesné kategorie

Osoba

osoba	_____	_____
• 1.• 2.• 3.	• já• ty• on, ona, ono	• my• vy• oni, ony, ona

Číslo

Číslo jednotné

- píšeš, učím se, telefonoval

Číslo množné

- píšete, učíme se, telefonovali

Čas

přítomný

- vyjadřuje děj, který právě probíhá
- *Sněží, uklízím, plave, díváte se*

minulý

- vyjadřuje děj, který se již uskutečnil
- *Sněžilo, uklízel jsem, plaval, dívali jste se*

budoucí

- vyjadřuje děj, který se teprve uskuteční
- *bude sněžít, budu uklízet*
- *uklidím, podíváte se*

Způsob

oznamovací

- oznamuje skutečnost, vyjadřuje děj, který se děje, stal se, stane se
- *píšeš, hovořili jsme, budou se oblékat*

rozkazovací

- vyjadřuje rozkaz, výzvu, přání, děj, který se má uskutečnit
- *čti, dívejte se, počítejme*

podmiňovací

- vyjadřuje děj, který by se mohl uskutečnit, kdyby byla splněna podmínka, možný děj, vyjadřující přání
- *koupil bych, kdybych to věděl, odnesli bychom, mohl bys pomoci*

Způsob a čas

způsob	čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
oznamovací	ano	ano	ano
rozkazovací	ne	ne	ne
podmiňovací	ano	ano	ne

Způsob oznamovací – tvoří všechny časy

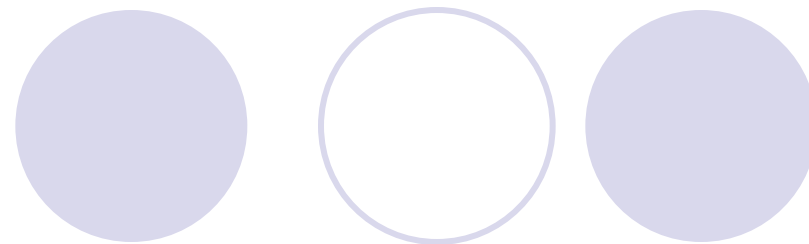
Způsob rozkazovací – čas neurčujeme

Způsob podmiňovací – tvoří čas přítomný a čas minulý

Způsob rozkazovací

2.os., č.j.	volej
1.os., č.mn.	volejme
2.os., č.mn.	volejte

- tvoříme od 2. osoby čísla jednotného,
1. a 2. osoby čísla množného

Pro **důrazný zápor užíváme infinitiv** (Sednout! Nekouřit!)

Urči slovesné kategorie

sloveso	Osoba	Číslo	Způsob	čas
víte				
udělejme				
usnuli bychom				
budeme psát				
vrátil by ses				
stůj				
zatančíš				
zamávejte				
volala				
vyhodit				
víte				

Vytvoř správný tvar od následujících sloves

uklidit - 2. os., č. mn., zp. ozn., čas min. - _____

učit se – 1. os., č. mn., zp. podm., čas přít. - _____

spát - 2. os., č. j., zp. rozk. - _____

zeptat se – 3. os., č. j., zp. ozn., čas min. - _____

stát – 3. os., č. mn., zp. ozn., čas bud. - _____

bát se – 1. os., č. mn., zp. rozk. - _____

snít – 2. os., č. mn., zp. podm., čas přít. - _____

pracovat – 1. os., č. j., zp. ozn., čas bud. - _____

zanést – 2. os., č. j., zp. ozn., čas min. - _____

namotat – 1. os., č. mn., zp. rozk. - _____

mávat – 3. os., č. j., zp. podm., čas přít. - _____

brát – přečíst si 1. os., č. j., zp. ozn., čas přítomný - _____